

Pere Queralt

Els colors de la seva terra

NÚRIA SERRA MEDINA
Historiadora de l'art

Fotografes: Pere Queralt Sanromà.

Després d'uns dies de pluja intensa, el paisatge esdevé quelcom diferent i descobrim tonalitats més intenses que potser no havíem percebut fins ara. La terra humida i els troncs dels arbres presenten nous colors, i no podem evitar imaginar l'artista Pere Queralt recorrent amb la seva mirada les línies, les formes i els colors d'aquells paisatges de la nostra comarca que retenia a la seva retina i que traslladava, amb una subjectivitat inconfusible, al seu llenç.

Pere Queralt Fargas (Valls, 18 d'abril de 1927 - 23 de juny de 2008), pintor, cartellista, escenògraf, sastre, artista, va ser un home plenament compromès amb la seva ciutat i amb la seva vida social i cultural. Inicià la seva trajectòria de ben jove, amb una clara vocació cap al dibuix, que acabà perfeccionant amb l'assistència a les classes de Josep Maria Tost, a l'Escola de Treball de Valls. Decisiva per a la seva formació va ser la figura del pintor Eduard Castells, que impartia un curs els divendres al vespre en què ensenyava als seus alumnes tècniques pictòriques i llenguatges artístics que desconeixien.

D'aquestes classes sorgí, l'any 1946, la Penya Artística l'Olla, una agrupació que generà un moviment per defensar l'art que creaven els seus membres. Aquell mateix any, Pere Queralt participà a la quarta Exposició de Nadal amb dues obres d'influència expressionista i puntillista que sorprengueren i agradaren al públic. L'any 1950 participà en la mostra col·lectiva que organitzà Eduard Castells al Sindicat d'Iniciativa de Tarragona

titulada "Artistes de Valls". També participà en diverses exposicions i concursos com les Medalles Tapiró o la Biennial d'Art de Montblanc, entre d'altres, fins que, l'any 1957, presentà la seva primera exposició individual al Centre de Lectura de Valls sota el títol "Evolució expositiva". Formà part del Cercle Jaume Huguet, sorgit de la unió de diversos artistes de Valls, i, posteriorment, l'any 1967, del grup Siete Pintores de Valls, presentats a Barcelona.

Però si hi ha un grup que marcà un abans i un després en la trajectòria artística de Pere Queralt, aquest va ser el grup Un Nus. Constituït el 14 de juny de 1972, també en foren membres Joan Cunillera, Joan Serafini, Maria Teresa Sanromà i Jaume Solé. El sentiment nacionalista, el respecte per la llibertat i la denúncia de la repressió que vivia el país en aquell moment eren les constants en les obres del grup, en què cada membre va ser lliure de desenvolupar el seu estil personal. Pere Queralt creà els catàlegs i els cartells del grup, que dotà d'una imatge moderna i sintètica. S'endinsà

PERE QUERALT

A la pàgina anterior, a l'esquerra, Pere Queralt Fargas pintant el quadre de Cèsar Martinell per a la Galeria de Vallencs Il·lustres de l'Ajuntament de Valls. (desembre 2000)

A dalt, *Arbres blaus* 1996, oli sobre tela 73 x 92.

PERE QUERALT

Fantas 2005, oli sobre tela
73 x 92.

Pere Queralt Fargas, maig
2008.

A la pàgina següent,
Pallasso 2001, oli sobre
tela 100 x 80.

en l'experimentació amb materials nous, tot donant un nou sentit al material en desús de la sastreria que regentava, com els cartrons centrals de les peces de roba, i va crear excel·lents composicions amb una forta càrrega conceptual basada en la geometrització, l'ús del color i el domini de les formes abstractes.

memòria per fer les composicions, la mateixa regla que aplica a les seves natures mortes.

La representació de la figura humana també és present en la seva producció. Amb una inicial influència de les obres de Modigliani, presenta les seves figures amb una expressió pensativa, de rostres ovalats i coll estilitzat, més

deshumanitzades que els retrats que fa d'aquells personatges propers a l'artista, com el de la seva esposa Maria Sanromà amb el seu fill en braços, o el del seu amic Gabriel Guasch, obres de finals dels anys 50 que contrasten amb el fantàstic retrat de Cèsar Martinell que realitza per a les Decennals de 2001.

El pallasso o pierrot és un altre dels temes preferits de l'artista. Aquest personatge del circ, que normalment capta després d'una funció, encara amb el rostre maquillat i amb una actitud trista i melangiosa, és representat amb la clara intenció d'humanitzar i dignificar el personatge. Al llarg dels anys també va desenvolupar una prolifera tasca com a dissenyador de cartells. Creà fantàstiques obres gràfiques per a la Setmana Santa de Valls, *Els Pastorets*, les Decennals, etc. Obres sintètiques, amb un missatge clar i concís que construeix amb pocs colors.

Molt importants dins de la seva trajectòria són les obres de temàtica religiosa, on observem una subtil influència de l'art romànic i les obres d'El Greco. L'any 1962 rep l'encàrrec de la pintura mural de la capella dels Dolors de l'església de Sant Joan Baptista i, el 1997, l'encàrrec del *Retaule de la vida*, de l'església del Sagrat Cor de Valls, que va realitzar en col·laboració amb el seu fill Josep.

El 23 de juny de 2008 finalitza la seva trajectòria. S'apagà la prolifera carrera d'un home profundament compromès amb la seva ciutat, amb l'art i amb les persones. Ens queda el seu llegat per al nostre gaudi, testimonis en forma d'obres d'art, receptors i emissors de la seva expressió artística. ■

HOMENATGE

Entre el 30 de novembre de 2012 i el 3 de febrer de 2013, en diferents espais de Valls com el Museu de Valls, l'Institut d'Estudis Vallencs, Sal Grossa, la parròquia de Sant Joan i l'AV Pisos Clois es van poder observar unes 150 obres de l'artista, per iniciativa de la seva família, l'Ajuntament i el Museu de Valls i coincidint amb el 50è aniversari de la realització del mural de la capella dels Dolors de Valls.

Després de la dissolució del grup, l'any 1984, Pere Queralt pateix un greu problema de salut. Es veu obligat a guardar repòs i, durant la recuperació, se li recomana caminar pels camps del voltant de Valls. És durant aquestes llargues passejades quan torna a descobrir el paisatge que l'havia captivat anys enrere. Els seus paisatges sorgeixen amb més força que mai. Es distancien dels que havia creat durant els seus inicis, que contenien influències de les obres de Van Gogh i Cézanne. Ara les formes es tornen més angulars, delimita clarament els diversos plans i ressegueix el contorn de les seves figures amb una línia encara més fosca. Mostra predilecció pels colors freds i en fa un ús antagònic, com els liles i els blaus combinats amb el groc. Els

troncs dels arbres esdevenen blaus, vermells, violetes... i aplica la pintura amb taques que, per elles mateixes, esdevenen un collage de formes geomètriques que doten les obres d'una espectacular vibració cromàtica.

Amb l'inici del segle XXI, les formes angulars dels seus paisatges deixen pas a les formes sinuoses. Les copes dels arbres són representades com cercles; els marges dels camins esdevenen corbs, i gairebé desapareixen els plans, una clara evolució del seu llenguatge, cada vegada més sintètic i on el color és el gran protagonista.

El paisatge li permet una gran llibertat expressiva; no pinta del natural, sinó que es val de la seva

